

2025-06-19

Ert dnr KN2025/01024
Klimat- och näringslivs-
departementet

Remissvar på promemorian Ny förordning om invasiva främmande arter

Djurens Rätt tackar för möjligheten att svara på remissen.
Synpunkterna gäller främst för arten mink (*Neovison vison*) och
pälsdjursuppfödning.

Sammanfattning

Djurens Rätt ser positivt på att lista arten mink i kommande nationell förteckning över invasiva främmande arter och att en ny förordning implementeras. Men det är av stor vikt att det införs samma förbud som finns för de EU-listade arterna – pälsdjursuppfödning ska inte kunna undantas. Sedan förra förslaget har minkfarmerna avvecklats och minken föreslagits på EU-listan. Förslaget innehåller felaktiga slutsatser huruvida förbud kan införas av miljöskäl eller ej. Därutöver ser vi att djurskyddsrisken vid jakt på invasiva främmande djurarter inte utretts alls, och vi är mycket kritiska till det.

Specifika kommentarer

Djurens Rätt stöttar förslaget om att minkar av arten *Neovison vison* (även kallad *Neogale vison*) ska listas under den nationella förteckningen av invasiva främmande arter med samma förbud som för de EU-listade arterna. Men det är av stor vikt att pälsdjursuppfödning inte undantas. Vi avstyrker därmed

paragrafförslaget **3 kap. 7 §**. Sedan det tidigare remitterade förslaget i höstas har EU-kommissionen föreslagit att amerikansk mink ska införas på EU-listan, med förbud om hållning i fångenskap och planerat antagande hösten 2025.¹ Det är tydligt i förordning nr 1143/2014² att de djurarter som listas inte ska få hållas i fångenskap, om det inte finns något som arten används för som förbättrar människors hälsa. När det gäller minkar är det snarare tvärtom, de kan riskera människors hälsa, eftersom minkar är mottagliga för flera zoonotiska virus som SARS-CoV-2 och kan riskera att bli reservoarer för smittor.³

Pälsproduktion är dessutom inte en samhällsviktig funktion i Sverige och har väldigt litet stöd av befolkningen.⁴ I september 2023 valde regeringen att föreslå ett avvecklingsstöd för minkfarmer⁵ och förbud utreds.⁶ Samtliga minkfarmer antas vara nedlagda 30 juni 2025 och det är av stor vikt att det införs ett förbud även av naturvårdsskäl. Mycket tyder på att minkfarmer inte kan förebygga att minkar rymmer och riskerar därmed att öka populationen.

Under 2022 publicerade Jordbruksverket ett regeringsuppdrag med en analys över åtgärder för att minska smittrisker i svensk djurhållning, där minkfarmer pekas ut som en risk. Där nämns att *"Enstaka djur kan rymma, och fångas in om möjligt."* vilket inte ger

¹ Europeiska kommissionen (2025) Hemsida: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14130-Invasiva-arter-uppdatering-av-lista-med-arter-som-hotar-EUs-biologiska-mangfald-och-ekosystemtjanster_sv

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

³ SVA (2021) Surveillance of infectious diseases in animals and humans in Sweden 2020. Chapter excerpt - Mink-associated infections with SARS-CoV-2. s. 115.

⁴ Novus/Djurens Rätt (2021) Hemsida: <https://djurensratt.se/nyheter/fler-halften-oroad-smittspridning-fran-storskalig-djurhallning>

⁵ Regeringen (2023) Hemsida: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/09/ekonomiskt-stod-for-att-avveckla-minkuppfodning/>

⁶ Regeringen (2025) Hemsida: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/03/regeringen-tillsatter-utredning-om-forbud-mot-uppfodning-av-djur-for-palsproduktion/>

förtroende för att minkfarmerna kan undantas om arten listas som invasiv. Mer åtgärder behövs för att minkar från fångenskap inte ska rymma.⁷ Uppgifter från lokalbefolkningen i Blekinge tyder på att minst 100 minkar ses springande i stadsmiljö varje år samt att minkarna är mycket närgångna, vilket tyder på att de kommer från minkfarmer.⁸

Den mest långsiktiga och permanenta lösningen är ett förbud mot att hålla minkarna i fångenskap för att undvika ett fortsatt tillskott av fångenskapsuppfödda minkar till den vilda populationen.

Bara för att minkfarmer är/har varit etablerade i Sverige så ska de inte undantas från den ursprungliga meningen att förhindra spridning av invasiva främmande arter. Mårdhundar föddes också upp för päls i andra länder, och är nu förbjudna att hålla i fångenskap genom EU-beslut. Mårdhunden har spridits i det vilda på exakt samma sätt som minkarna, genom introduktion från pälsdjursfarmer.⁹

Djurskyddsrisiker vid jakt

Underlaget och konsekvensanalysen brister i att djurskyddsrisiker eller risk för ökat lidande inte har analyserats. Jaktlag (1987:239) fastslår att *"Jakten skall bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara."* Det finns inga möjliga undantag för invasiva arter i den skrivningen. Att bedriva jakt året om, utan hänsyn till ungvårdnad eller stress, är därmed inte förenligt med lagen.

Det minsta vi kan begära är att ny lagstiftning tar hänsyn till djurskyddsaspekter i konsekvensbeskrivningen.

⁷ Jordbruksverket (2022) Regeringsuppdrag om nya zoonoser. s. 35.

⁸ Uppgifter från kommunpolitiker i minkfarmstata Sölvesborg 2021, baserat på ett brev från lokalbefolkning och på vad de sagt under kommunens officiella möten om en ny översiktsplan

⁹ Naturvårdsverket. Mårdhund. Hemsida:

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/invasiva-frammande-arter/Arter/eu-listade-etablerade-arter/mardhund/>

Bearbetat av:

Sebastian Wiklund
Samhällspolitisk chef

Anna Harenius
Sakkunnig

Djurens Rätt arbetar globalt för att göra skillnad för de djur som är flest och har det sämst. Det har vi gjort sedan 1882. Med målinriktade kampanjer, företagssamarbeten och politiskt påverkansarbete är vi en av världens ledande djurrätts- och djurskyddsorganisationer, med 50 000 medlemmar i Sverige.